

leško spoznali in obsodili lažnjivost in obrekljivost onih, večidel dohtarških gospodov in liberalnih njihovih časnikov, kateri binavsko pod krinko: svobode in omike, skrivajo svoje sebične namene ter poštenega slovenskega kmeta begajo in plašijo z izmišljenim strahom pred klerikalci — med tem ko jih druga ne goni, kakor brezmerna gospodstvaželjnost in pohlepnost po liberalnem prvaštvu na Slovenskem“.*)

Toda vse njihovo ropotanje nas ne straši in ne plaši celo nič. Nepremakljivi bodemo vselej stali za našimi izkušenimi voditelji, kakoršni so: Herman, Bleiweis, Kosta, Tonkli, Einšpieler. Vse za vero, dom in cesarja.

Gospodarske stvari.

Kako si napraviti dober višnjevec. (Weichselgeist). Vzame se steklenica, ki blizo tri firkelje drži. V njo se dene firkelj dobro zrelih višenj, katerim so se peceljni za dve tretjinki s škarjami prirezali pa ne izdri. Na nje se vsuje funt drobno stolčenega cukra in na to se vlije firkelj dobre stare žganjice bodi si vinske, slivne ali žitne. Prideno se lupine od jedne ali dveh pomoranč, pol lota indiških nagelčev (Gewürznelken), ravno toliko vanilje in cimeta. Na to se steklenica dobro zamaši in zmes v nji večkrat pretrese. V nekoliko dneh dobi žganjica lepo višnjevo barvo, pozgubi žganjičin duh, in se navzame duha pridjanih dišav in okusa višenj. V dveh do treh tednih je pijača za rabo zrela in daje od časa do časa prijeten požirek.

Redko, plavo mleko daje malo smetane in malo masla in zarad tega nikdo rad ne kupuje krave, ktera ima modro, plavo mleko. Temu se pride v okom, ako se poda kravi posušeno listje regrata. (Löwenzahn leontodon taraxacum.)

Kako oleandre z dobrim vspehom zarezati. Pri hiši, kder lepe cvetlice v čislih imajo, so gotovo dobri ljudje doma. Med cveticami pa, ki z obilnim in prekrasnim cvetjem skozi brezcvetno poletje in noter do pozne jeseni nam veselje delajo, ni bolj hvaležne od mnogo- in dolgocvetečega oleandra. Gotovo toraj zasluži, da se zareja in množi, zlasti ker hitro raste in mali trud v kratkem obilo povrača. Kako se pa z dobrim vspehom zareja, naj bode tukaj na kratko razloženo. V ta namen se jemlje mladike tri ali štiri mesence stare, najboljši so tako imenovani vodeni izrastki, kakoršnih skoraj vsako večje oleandrovo drevesce več ali manj iz debla poganja. Kdar te mladike črevelj dolge zrastejo, se malo niže spodnjega kolena odrežejo, in peresce gori do tretjega kolena

otrebijo, da je deblo mladike do tje lepo gladko. Zdaj se vzame maselčna steklenica, ki pa nima preširokega žrela in se nalije s čisto deževnico ali potočnico. Studenčnica iz štern ni kaj dobra, ker ima dostikrat vsakovrstnih soli v sebi. Dalje se naredi iz voljnega to je mehkega voska valček za mezinec to je mali prst na roki debel in dolg. S tem valčekom se potem mladika pod spodnjimi peresi ovije, v steklenico vtakne na tri do štiri palce globoko v vodo. Z voskom se potem žrelo steklenice tako zatlači, da zrak ne more do vode. Tako zamašena steklenica se postavi na senčnat kraj in v dveh do treh tednih začno okoli spodnjega kolena bele korenine poganjati in v 8—14 dneh so dosti doraščene, da se more mladika, zdaj prav za prav že mlado drevesce, iz steklenice vzeti in v lonček z dobro, rahlo prstjo napolnjen previdno in skrbno presaditi. Pri presajanju iz steklenice v lonček je treba velike opaznosti, da se krhke korenine ne odlomijo in tako ves prejšnji trud ne vniči. Lonček se potem postavi na hladen senčnat kraj, se marljivo zaliva in mlad oleander se v kratkem prime in veselo raste. Drugo leto že dostikrat s krasnim cvetjem oko razveseljuje.

Mleko in žajfa dober pomoček zoper napihovanje goveje živine. Napihjenemu živinčetu se vlije blizo 3 maselce mlačnega mleka, v katerem se je blizo $\frac{1}{4}$ funta narezane bele žajfe raztopilo. Pri tem se mora živini leva lakotnica s slamnatim rušelnom (Strohringel) močno drgati. V kratkem živinče zopet ozdravi. Tega pomočka se poslužujejo na Holsteinskem.

Trdo vodo v mehko spreobrniti. Trda voda se imenuje tista, ki iz apnenega kamenja priteka in ima apno v sebi raztopljeno. Za pranje, polivanje in za druge obrtnijske namene taka voda ne velja. Temu se odpomaga, ako se taki vodi nekoliko salmiaka pridene. To se tudi priporoča, kedar iz štern vodo jemljejo za polivanje rastlin, ki jih v loncih redimo. Namesto salmiakove soli, ki se kaj rada razkadi in se teško da hraniti, se more tudi salmiakovec (Salmiakgeist) rabiti. Mala žličica zadostuje na 3 firkelje.

Okoliranje dreves. Ta način požlahtnovanja se posebno tega meseca mora goditi. Zlasti breskve gre le na ta način požlahtnovati. Štirinajst dni po okoliranju se morajo vezi, s katerimi se je rana obvezala, odrezati, da rasti drevesa ne zadržujejo.

Kdor hoče sočivje po vrstah sejati naj dene seme v steklenico, jo z navadnim zamaškom zatakne, zamašek naj prevrta in v to luknjo naj vtakne gorje pero, skozi ktero bode seme teklo, kakor in kamor hoče.

*) Prosto po kujižuri stran 96.

Golobi so dobri vremenski preroki. Kedar se golobi mnogo kopljejo, smeš obilnega dežja za gotovo pričakovati.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Izredni občni zbor banke Slovenije.) Nazočil je bilo 60 delničarjev, ki so zastopali 1207 delnic. G. Ravnikar opr. svetovalec bere najprej v slov. jeziku poročilo opr. sveta, ki pove uzroke že večkrat omenjene naše dozdajne zgube, ki so poglavitni ti, da se voditelji sami niso spoznali pri tej trgovini, posebno da glavni ravnatelj ni imel poštenja ne volje nam koristiti, ki je pa odstranjen s podružnicami v Pragi in Pešti vred, ki so nam poglavitne zgube krive. Bilanca s koncem leta 1873 napravljena, je v 5 mesecih, ko so zdajšni opr. svetovalci banko prevzeli, še večje zgube kazala. Glavne agencije proti proviziji so se postavile za Česko v Pragi in za Moravsko v Brnu proti kavciji. Enake se imajo napraviti za Galicijo v Levovu in za Hrvaško in Slavonijo v Zagrebu. Vaglie imamo zdaj 280.000 gld. in za 70 milijonov gld. zavarovanega. Prejšnji pravni konzulent, ki je imel 600 gld., je prenehal in zdajšni g. odvetnik Brolih ima le 5 fl. za vsako sejo. Tudi zdravilni svetovalec, ki je imel 300 gld. je prenehal in g. opr. svetovalec dr. Bleiweis opravlja zastoj to službo. Varčnost je na vsako stran vpeljana. — G. Žvanut iz Trsta stavi nujni predlog, da bi se delničarji zato odločili, da ne doplačajo, ker naša banka je z upanje doma in v drugih deželah zgubila, da pa družba, kakor je Slavija, lahko iz naše banke lepega dobička dobi in da mi našo banko Slaviji prepustimo; vsaj tudi veliko delničarjev ne bo doplačalo in svota za delovanje bi bila premala. Ta predlog, ker ni bil na dnevnem redu se ne pusti na glasovanje. G. dr. Kosta oporeka g. Žvanutu in pravi, da zdaj ni čas o fuziji govoriti, ker mi zdaj ne dobimo nejedne banke, ki bi nam kaj dala za našo trgovino, temuž še le, ako bomo zopet na takem stališču, da lahko delamo, in to se doseže le z doplačilom. Po še nekterih burnih besedah se glasuje za predlog z doplačilom 15 %, kateri je bil po številanju glasov sprejet z večino 22 glasov. (576, proti 554.) Bog daj svoj blagoslov! Opr. svetu dobre volje ne menjka in bo tudi vse moči napel trgovino k dobremu imenu spraviti in delničarjem kolikor mogoče milostno nasproti priti, da bodo lahko doplačali. Seja je trajala cele 3 ure.

Iz Celja. (Narodno stanje — mestni zastop — pošta.) Vže davno sem si namenil natanjko popisati razmere celjskega mesta z ozirom na narodnost ter razodeti svetn, na kakovem slabem stališču je tu, v čisto slovenskem mestiču, naš napredek. Narodnjakov je tu tako malo, da jih lahko preštejemo na prstih. Dva ali trije trgovci se vštrevajo med domoljube — pa so jako omah-

ljivi in še vedno ne vedó, bi li potegnoli z nami ali z večino prebivalstva, — z nemčurji. Pri okrožnej sodnji se nahajata 2 gospoda svetovalca, koja sta znana rodoljuba, pri davkarstvu sta 2 pristava, koja se vštrevata narodnjakom, pa eden izmed nju je tudi omahljiv ter mu dopada pruska himna bolj, nego domači glasovi; mesten urad je ves nemšk, okrajno glavarstvo šteje 2 narodnjaka, potem so č. duhovniki, 2 zdravnika i dijaki. To je število narodnjakov v Celji na slovenskem Štajerskem. Slovensk jezik se rabi kot uraden jezik za slovensko dopisujoče občine le pri okrajnem glavarstvu, drugim uradom dohajajo nemški dopisi, kateri se seveda tudi nemški rešujejo.

Mesten urad je sestavljen iz takovih ljudi, ki očitno vlečejo na prusko stran ter hoté vse, kar je narodnega uničiti. Znan je vže dovolj mestni župan doktor Nekerman, kateri je dobil po protekciji svojega nemškega pristaša dr. Forekarja Franc-Jozefov redoven križec. Poleg svojega posla kot župan celjskega mesta je ob enem primar mestne bolnice — o Bog! kako pa ta bolnica izgleda! Nečistost, nerednost, slaba postrežba so tam vkorenjene i težko bi jih bilo izgnati. Primarsk posel, kojega zamore, kakor je predpisano, izvrševati le izkušen doktor zdravilstva, opravlja v celjskej bolnici — ranocelnik, med tem ko primar vganja politične protinarodne muhe!

Druge dolžnosti, kojih izpolnjevanje je izključljivo mestnemu uradu izporočeno, se izvršuje ali zanikerno ali pa celo ne! Ljudstvo, kar ga je namreč malopridnega, počenja, kar se mu poljubi. — Vže pred mestom zbere se vsak tržen dan tropa mestnih ljudi, ki tam kmetu, nosečemu razne stvari na trg, odkupijo vse, da blago potem trikrat dražje v mestu prodado, in temu mesto v okom priti noče.

Tlak imamo tako slab, kakor se ne nahaja v nejednem mestu, ulična razsvetljava je pri nas jako neznana dobrota. Kolikokrat v letu morajo ljudje tavati ob mraku po temnih ulicah, ker se plin v svetilnah vžgati noče!

Na to vse slavni mestni odbor ne misli in politična agitacija jim gre nad vse!

Nekerman se vtika v volitve celjske okolice in tam vganja svoje nemčurske norosti.

Naj konečno omenim še nekoliko o celjskej pošti. Pri tem ljubeznjivem uradu ni družega nič nego nemčur. Načelnik je zagrizenec, podložniki jegovi pa trobijo v jegov rog in vsi vkup ne znajo slovenski. Vedno se bojim oddati pisma s slovenskimi napisi, brez nemške opazke, ker je prav naravno mogoče, da pismo ne dojde do svojega kraja. Nadejamo se, da, kedar bo postala tukajšna pošta cesarska, kar je v kratkem pričakovati, bo ravnateljstvo nam dalo takove uradnike, kakoršni imajo biti po slovenskih krajih in ne take, ki slovenskega jezika niti ne znajo!

Takih in enacih nadlog naštel bi še mnogo, pa naj bode dovolj, ker bralci vže iz teh